

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ШУ КУННИНГ ТАЛАБИ

Тежамкорлик, иқтисод қилиш учун кураш моддий бойлик яратадиган ҳар бир совет кишининг шiori бўлиб қолди. Область пахта тайёрлаш ва луб трест корхоналарининг коллективлари ҳам партия ташкилотлари бевосита раҳбарлигида, халқ назоратчиларининг кўмагида каттагина ишлари амалга оширишди.

Бу жиҳатдан Тошкент пахта тазалаш заводи коллектив амалга ошираётган тадбирлар диққатга сазовордир. Биринчи қаватда завод бўйича 74 минг сўмлик маблағ иқтисод қилинган. Махсулот сифати анча яхшиланди. Иқтисод қилиш ва тежамкорлик тадбирларининг қўрилиши туфайли завод йил давомида 356 минг сўм фойда олишни мўжзамоқда.

Янгийўл пахта тазалаш заводи коллектив ҳақида ҳам ана шундай яхши гапларни айтиш мумкин.

Областнинг луб заводларида ҳам иқтисод қилиш ва тежамкорлик соҳасида талайгина ютуқлар қўлга киритилди. Қўриқ давомида жуда кўп тақлифлар тушди. Уларни ишлаб чиқаришга жорий қилиш натижасида минг-минг сўмлик маблағ тежаланди.

Область халқ контроли комитети пахта тайёрлаш ва луб трестлари коллективларининг иқтисод қилиш ва тежамкорлик соҳасидаги яхши ишларини кўрсатиш билан бирга камчиликларини борлигини ҳам қайд қилди.

Жумладан, Чиноз ва Пискент пахта тазалаш заводларида иқтисод қилиш ва тежамкорлик юзасидан тадбирлар ўз вақтида ишлаб чиқилмаган. Қўриқдаги агитация хизматидан яхши фойдаланилмади. Деворий газета қўриқ натижаларини мунтазам беришди. Халқ контроли группаси ва комсомол активлари бу муҳим ишда етарли жонбозлик кўрсатмаётганлар. Чиноз пахта тазалаш заводининг «Тельман» тайёрлаш пунктида пахтани сақлаш ишига панижа орасидан қараганликлари натижасида давлатга 27,4 минг сўм миқдорда зарар келтирилди.

Пахта тайёрлаш трест раҳбарлари қўриқ ўтказиш тўғрисида буйруқ берганлар-у, лекин унинг қандай бажарилишини яхши назорат қилмаганлар. Тошкент ва Янгийўл пахта тазалаш заводларининг луб трест тажрибачилари оммалаштирилмаётган. Шунингдек трест оммавий қўриқ қатнашчиларини рағбатлантириш масаласини ҳам қўриб чиқилган йўл.

Халқ контроли комитетининг мажлисида ана шу муҳим камчиликларни тугатиш юзасидан бир қатор тадбирлар белгиланди.

ТАШАББУС МАЪҚУЛЛАНДИ

Область халқ контроли комитети «Ўзбекшохтострой»нинг 3 ва 6-қўрилиш трестлари бошқармалари халқ контроли группаларининг иқтисод қилиш ва тежамкорлик оммавий қўриғида қандай қатнашаётганини қўриб чиқиб, уларнинг ишидаги илгор тажрибаларини ва ташаббусларини маъқуллади.

Бу тажрибалар ниямлардан иборат? Халқ назоратчилари қўриқ уюштирилган дастлабки кундан бошлаб тадбирларни ишлаб чиқишда, ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилардан тушадиган тақлифларни йиғиб ва қўриб чиқишда мутахассислар билан ҳамкорликда иш олиб бориб, актив қатнашдилар.

Бошқармада қўриқ активларини рағбатлантириш тадбирлари ҳам ишлаб чиқилди. Энг яхши тақлифлар учун конкурс уюштирилди.

Халқ контроли группаси ўзининг асосий эътиборини бой берилаётган имкониятларни ишга солишга, резервларни қидириб топишга қаратмоқда. Марг ойда халқ назоратчилари ишт тегириш ва сувоқ ишлари қандай бораётганини текшириб қўриқлар. Натижада жиддий камчиликлар аниқланди. Завод томонидан тайёрланган қоринма сифатсиз бўлганлиги туфайли 7 минг сўм пул бекорга сарф бўлган. Ана шу аяллик аҳолидан трест раҳбарлари хабардор қилинди.

Халқ назоратчилари ой сайин рейд ўтказиб турадилар. Бу рейдларда ишга кечиб келувчилар ёки келмай қолувчилар фойда қилинди. Айбдорлар қўриқнинг ўртасида уялтирилиб, ишлаб чиқаришнинг ҳар тарафлама яхши йўлга қўйиш чоралари белгиланди.

Олтинчи қўрилиш бошқармасида қўриқ олдидан пухта тайёрлаш қўриқлари. Барча участкалардаги ишчилар қўриқни ташкил қилишда жақсон янама эканлигини хабардор қилинадилар. Бу тадбир катта фойда бермоқда. Ҳар бир ишчи ва хизматчи ўз вақтида ишда масъулият билан қараб, унумли меҳнат қилиш учун курашади. Натижада иш суръати тезлашиб, сифати яхшиланиб бормоқда.

Бошқармада қўриқ натижаларидан ҳаммани хабардор қилишга алоҳида эътибор берилади. Барча қўрилиш участкаларида «иқтисод ва тежамкорлик қўриғи» экранлари ташкил эти-

ган. Бу экранларга ютуқлар, шу билан бирга камчиликларнинг акс эттирувчи деворий газета ҳамда «Чақмоқ»лар осиб қўйилди.

Лекин халқ контроли группаси ишда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Бу ерда группанинг барча аъзолари ҳам иқтисод қўриғи ва тежамкорлик масалаларидан хабардор қилинган, етарлича таништирилган, ҳар бир назоратчи бу соҳада конкрет топиш-риққа эга деб айтолмаймиз. Бундай камчиликлар 3-қўрилиш бошқармасида ҳам бор.

Область халқ контроли комитети «Ўзбекшохтострой»нинг 3 ва 6-қўрилиш трестлари бошқармалари халқ назоратчиларининг илгор иш тажрибаларини оммалаштиришни тавсия этди.

МОЛИЯ ИНТИЗОМИ БУЗИЛМАСИН

Ортиқча сарф-ҳарajatга йўл қўйиш — давлат маблағини исроф қилиш билан баробардир. Лекин «Ўзбекшохтострой» Бўка райони бирлашмасининг раҳбарлари негидир бу ҳақиқатни тушуниб олганлари келмайди. Акс ҳолда улар ҳукуматимизнинг қонунсиз ҳарajatларга йўл қўймаслик тўғрисидаги қарорини меъсмасдан, молия интизомининг бузилишига бефар қарар-мишларми?

Бу ерда 1964 йилнинг май ойидан бошлаб «Ўзбекшохтострой» область базисининг инженер-товаровед С. Пакка 50 сўм миқдорда «маош» тўлаб келинган.

Нега бундай ўзбошимчиликка йўл қўйилди? «Ўзбекшохтострой» райони бирлашмаси раҳбарлари бу саволга шинақларини бузмай жавоб беришди.

У бизга асос қисмларини таялаб жўнатиб туради, — де-йишди улар, — бу хизматини куруқ қўйиб бўладими. Шунинг учун буйруқ бўйича уш бирлашманинг савдо базаси ишчи-син штатига ўтказиб қўйганмиз.

Шуни айтиш керакики, бундай қонунсиз ишда район бирлаш-масининг бош бухгалтер С. И. Левченконинг ҳам айб бор. У молия интизомининг бузилаётганлигини юқори ташкилотларни ўз вақтида хабардор қилмаган.

Область халқ контроли комитетининг ақнида бўлиб ўтган янгиликларидан бирда «Ўзбекшохтострой» Бўка райони бир-лашмаси раҳбарларининг бу ютуғни ҳатти-ҳарajatлари очиб ташланди. Молия интизомининг бузилишига йўл қўйилганлиги учун бирлашма бошлиги А. Н. Парамонов ва бош бухгалтер С. И. Левченко ўртоқлар қаттиқ оғохлантирилдилар.

ЗАВОД НАЗОРАТ-ЧИЛАРИ

Бу воқеанинг бўлиб ўтганига аниқгина бўлиб қолди. Кечки пайт, Халқ назоратчилари завод территориясини айланиб, навбатчилик қилишарди. Бирдан уларнинг нигоҳлари амплауа цехининг эшикларини, деворларини кенг очиб қўйилганга тушиб қолди. Ахир иш вақти тугаган-ку, нега ҳаммаёқ очик-сочик, уйлашди улар.

Назоратчилар эшикдан ичкари-киришди. Аппаратчилардан Шукрат Имомбеков, Бахтиёр Во-хидовлар назоратчиларни қўриб, рақимлари оқариб кетишди. Қў-ларин билан нималарини бек-тишга ҳарakat қилишди.

Назоратчилар бундан эрим со-ет чамаси итлари ники комалуи кишининг завод территориясидан шоша-пиша ўтиб кетганлигини қў-ришганди. Масала, равшанлашди, Бахтиёр билан Шукратлар камб-доиларни қўриб сотишаётган эди.

Халқ назоратчиларининг се-зирлиги билан жиноятнинг олд-олинди. Уларга қаттиқ маъмурий жаза берилди.

Ҳал СССР Социалистик савдо ми-нистрлигига қарашли Тошкент хи-мия-фармацевтика заводининг на-зоратчилари тўғрисида борапти. Дарҳақиқат, Урта Осиёда дор-и-ер моддалар ишлаб чиқаришда а-йкано-ягона ҳисобланган кор-хонамиз назоратчиларни дирекция-да партия ташкилотига ақиндан қўмақлашмоқдалар. Улар ҳам за-водимизнинг барча ишчилари, мутахассислари сингари эл сало-матлиги тўғрисида қайириб, жон куяди-моқдалар.

Идариқлари завод ошхонасида манада кўрсатилган овқатлар та-йёрланмас, бор овқатлар ҳам қўриқчи сифатсиз бўлар, баъзи эгриқўллар ҳўрандлар ҳақида хабар қилишдан ҳам тоямас эдилар. Назоратчиларнинг ташаб-буси ва ўтказган текширишлари туфайли бу камчиликлар ўз вақ-тида тугатилди.

Завод ишчиларига бериладиган сут ва қатиклар катта идишлар-да келтирилади. Назоратчилага бу сутларнинг сифати бузилиб қолганлиги тўғрисида шикоят тушди. Улар сут-қатикни хикм-контроль анализдан ўтказдило. Шикоят ўринли эканлиги аниқлан-ди. Сўнгра бу ҳақда сут заводи маъмуриятига маълумот берил-ди. Завод назоратчиларининг эътирозлари тўғри деб топилди. Ҳозир бу ерда сут ва қатиклар махсус пакетларда сифатли қилиб келтирилмоқда.

Назоратчилар тежаб-тергаш ишига ҳам ҳисса қўшмоқдалар. Ҳозиргача уларнинг ташаббуси билан 10 тоннадан ортиқ метал-лом жамғарилди. Халқ контроли группаси аъзолари заводнинг барча цехларига рейдлар уюш-тирдилар. Социалистик мусобақа шартларининг қандай бажарила-ётганлигини текширдилар. Илгор тажрибачиларни қайд қилиш билан бирга камчиликларини ҳам қўри-япти, уларни тугатиш тўғрисида ў-з фикр ва мулоҳазаларини билдо-қилар. Шунингдек энг яхши фар-мацевтлардан тўрт кишини рағ-батлантириш тўғрисида тақлиф киритдилар. Дирекция назоратчи-ларнинг тақлифини ўринли деб топди.

Назоратчиларимиз тўғрисида ана қўп гапларни айтиш мумкин. Улар ўз меҳнат постларида ҳам бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Заводимизда оммавий-сиёсий ташкилий, тарбиявий ишларни қўлга қўйишда ҳам бизга катта ёрдам бермоқдалар. Ҳозир ҳар бир киши Улуғ Октябрнинг 50 йиллик шарафига муносиб совға тайёрлаш учун курашмоқда. Халқ назоратчилари ана шу курашнинг олдинги сафида бормоқдалар.

</

ҚУЁШ ЭНЕРГЕТИКЛАР ХИЗМАТИДА

Мамлакатимиздаги энг атоқ-гелиотехникларнинг 14 июнда Тошкентда бўлган учра-шувда қабул қилган қарор-да геологлар, чуқонлар, ту-ристар, узоқ тоғли ва чўд-районларнинг аҳолисига за-рур бўлган қуёш суя иситкича-ри, ғочқари, шўр сувни бугла-тиб чуқуқ сувга айлантириш-аппаратлар ва бошқа шунга ў-шах установка ва асбобларни-саноатда ишлаб чиқаришни ў-лаштириш тавсия этилди. Бу-учрашувни энергетика саноати-марказий жамияти ва Ўзбеки-стон илмий-техника жамияти би-лан Ўзбекистон ССР Фанлар-академияси биргаликда ташкил-этган эди.

Катта қувватли қуёш саноат-установкаларини яратиш маса-ласи олимлар анжуманининг-диққат марказида турди. Лени-градлик олим, техника фанлари-доктори В. В. Вейнбергнинг-фикрига кўра, яқин ўн йилла-лар мобайнида қуёш электро-станциялари мамлакатимизнинг-жанубий районлари энергетика-сида муҳим ўрин эгалдайди.

Кенгаш қатнашчилари Ўзе-бекистон олимларининг қуёш эн-ергиясидан фойдаланиш соҳаси-даги тадқиқотларига юксак баҳо-

Оқдўғон районидagi Ленинград колхозидa каноп экивлари меҳр билан парварист қилишмоқда. Суратда: канопни-культурация қилиш пайти (ўғда) механизатор В. Пономарчук, у культурация қилиш нормасини кундан кунга оши-риб адо этмоқда. Н. Тўраев фотос.

(ЎзТАГ)

МАҲАЛЛИЙ САНОАТ ВА УНИНГ ЭҲТИЁЖЛАРИ

Маҳаллий саноат энг ёш саноат-тармоқларидан ҳисобланади. У об-ластимиз шаҳар ва районларида-ўтган йилнинг сентябрь ойидан-ташқил этила бошладди. Маиший-хизмат кўрсатиш министрининг-оммавий ишлаб чиқариш цехлари-ва корхоналари базасида вужудга-келди. Бу энг ёш саноат ҳодими-лари анимасида жуда катта ва мас-ъулиятли вазифалар юклатилган.

Улар халқимизнинг турли-туман-кең истеъмол товарларига нис-батан тобора ортаётган эҳтиёжи-ни қондиришда салмоқли роль ў-нашлари керак.

Ҳозирги вақтда областимизда-қатор шаҳар ва район саноат ком-бинатлари ишлаб турибди. Бундай-комбинатлар Бекобод шаҳар, Юң-ори Чирчиқ, Оқдўғон, Ўрта Чир-чин ва Оржоникидзе районлари-меҳнатқиларига хизмат қила-пти. Уларнинг ҳаммаси 1967 йил-давомида салкам 5 миллион сўм-лик турли-туман кең истеъмол-буюмлари ишлаб чиқаришлари ке-рак. Маҳсулотларнинг кўпчилиги-ни тикувчилик буюмлари, қайта-тиктидан пахта, эгар-жабдуқ, ме-талл ёнгич черепицалари, кўри-лиш қитғини ташкил этади.

Маҳаллий саноат корхоналари-нинг коллективлари қисқа муддат-ичида кең истеъмол товарлари-ишлаб чиқаришни анча кўпайтир-дилар. Бир қанча янги маҳсулот-турларини тайёрлаш йўлга қўйил-ди. Бекобод шаҳар саноат комби-натида 8 та цех ташқил этилди ва-оҳан ишлаб чиқариш ўлаштирил-ди. Ўрта Чирчиқ район саноат ком-

бинатида эса авторучкалар, тароқ-ювилган кир учун қисқич ишлаб-чиқарила бошладди. Оржоникидзе-район саноат комбинатида эса ҳў-жаллида ишлатиладиган арқон ва-иш қўқоплари истеъмолчиларга-ётқазиб берила бошланди. Шун-си тақдирга сазоворки, юқоридаги-маҳсулотларини тайёрлашда, асо-сан, саноат чинкиндиларидан фой-даланилпти.

Лекин маҳаллий саноат тармоқ-лари ўз ишчи ҳамои яхши йўлга-қўйгани йўқ. Мавжуд бўлган ре-зервлардан тўла фойдаланмапти.

Айниқса маҳаллий хом ашё ва-материаллар, ишлаб чиқариш чи-қиндиларини ишлатиш суёт бер-моқда. Қўпчилиги хом ашё ва ма-териаллар давлат фондларидан оли-нипти. Шунинг айтиш қиёқлики, ҳў-зирги вақтда давлат фондидан ол-ган материаллар ишлаб чиқариш-нинг умумий эҳтиёжининг 80 про-центдан ортиқроғини қондирипти.

Ваҳоланки, областимиз шароит-ида маҳаллий хом ашё ва ма-териаллар, ишлаб чиқариш чинки-ндиларидан кең фойдаланиш учун-барча имкониятлар бор. Айниқса-металл, ёғочозани, ип газлама-сингари саноат тармоқларининг-чинкиндилари деярли ишлатилма-пти. Муҳим маҳаллий хом ашёлар-—каўлин лойи, мармар, луб пося-чиндиси, соғулиш илдиздан би-рихта ҳам материал чиқарилмапти.

Улардан эса бўёқчилик ин-струментлари, рўзгорда ишлатила-диган ҳар хил асбоблар тайёрлаш-иш газлама чинкиндиларидан эса-болалар учун кийимлар тикиши-

майиш хизмат кўрсатиш савияси-жуда даст. Бирор корхонада бу-фет ҳам йўқ. Битовқалар ҳақида-гапирмаса ҳам бўлади. Оммавий-маданий тадбирларни амалга оши-риш учун жўй тоилмайди. Кўр-тазмали агитация ва иш натижалари-ни кўрсатиш ҳеч йўлга қўйил-маган. Бундай аҳолини районлар-даги барча саноат комбинатлари-да ҳам кўриш мумкин.

Ўзбекистон КП Марказий Комите-ти ва республика Министрлар Со-ветининг ўтган йилнинг 7 декабри-даги қарорига мувофиқ бу йил ик-кунта маҳаллий саноат корхонаси-қурилиши белгиланган эди. Бек-

филиалида 60 та тикув машиниси-бўлиб, 88 киши ишлайпти. Бу ер-да бўш ётган ишлаб чиқариш май-донида эса 200 та тикув машина-си ўрнатиш ва шу йўл билан йил-лига қўшимча 2 миллион сўмлик-маҳсулот тайёрлаш мумкин. Ле-кин нима учундир ана шу катта-имкониятдан фойдаланишга етарли-этибор берилмапти.

Жойларда маҳаллий саноат тар-моқларини кенгайтириш масаласи-билан шаҳар ва район партия ком-итетлари ҳамда иккунта комитет-лари муттақил шугулланишлари-керак. Лекин улар бу муҳим сано-ат тармоғига етарли этибор бер-маптилар. Унинг эҳтиёжларини ў-рганишлар, аҳолига хизмат кў-рсатиш даражасини яхшилашга-қаратилган чора-тадбирлар кўри-шмайпти. Ўрта Чирчиқ район ик-кунта комитетининг қарорига му-вофиқ ташқил этилган район са-ноат комбинатига район маиший-комбинатидан турта цех, шу жум-ладан Тўйбета стандартисидан па-хта тигиш цехи берилиши керак-эди. Лекин бу цех ҳамон комбинат-иттифогига ўтказилмагач, унинг-территориясида оммавий ишлаб-чиқариш ташқил этилмаган. Юқу-ри Чирчин райо саноат комбинат-и қарамонига пахта тигиш ишлаб-чиқариш майдон, пахта оёқлаш-ти цехи шу вақтгача берилмаган.

Маҳаллий саноат корхоналарини-моддий техника тазминотида жуда-кўп камчиликлар бор. Бу эса кең-истеъмол товарлари ишлаб чиқ-аришни ривожлантиришга тўсиқ-лик қилмоқда. Бекободдаги тунука-

МАИШИЙ ХИЗМАТ ТЕМАСИДА

бодда йилга 200 минг дона кро-пач ишлаб чиқариш қувватига эга-бўлган завод ва ҳўр йили 150-миш сўмлик маҳсулот берувчи на-лиш цехини бунд этиш назарда-тутилган эди. Лекин бу муҳим-объектлар қурилиши ҳамон бо-шлай озорилишни йўқ. Кўриш учун-майдонлар танила лансалга со-динияпти. Ер ости коммуниқаци-ялари масаласи ҳал бўлмапти. Бундай суралишга тез хотима бе-риш лозим.

Айрим корхоналарда эса мав-жуд ишлаб чиқариш майдонлари-дан ҳам тўла фойдаланилмапти. Масалан, Оҳангарондаги оммавий-тикув цехи ва унинг Янгибоддаги

майди. Бунинг устига технология-да кўл меҳнати катта ўрин тутали. Масалан, Бонобод шаҳар саноат-комбинатининг тикув цехи учта-унча катта бўлмаган хонага жой-лашган. Бу ерда 44 та тикув ма-шинаси бор. Иш жойлари яхши-жиҳозланмаган. Санитария ва иш-лаб чиқариш талабларига сира-ваб бермайди. Ердаги цехлар-ҳам жуда тор ва мосланмаган хо-наларга жойлашган. Бичиқчилик-цехи газламалар омборида ишла-моқда. Дазмолловчилар эса тайер-маҳсулот складида меҳнат қилиш-япти.

Маҳаллий саноат корхоналари-ишчи хизматчилари учун маданий-

филлиалида 60 та тикув машиниси-бўлиб, 88 киши ишлайпти. Бу ер-да бўш ётган ишлаб чиқариш май-донида эса 200 та тикув машина-си ўрнатиш ва шу йўл билан йил-лига қўшимча 2 миллион сўмлик-маҳсулот тайёрлаш мумкин. Ле-кин нима учундир ана шу катта-имкониятдан фойдаланишга етарли-этибор берилмапти.

Жойларда маҳаллий саноат тар-моқларини кенгайтириш масаласи-билан шаҳар ва район партия ком-итетлари ҳамда иккунта комитет-лари муттақил шугулланишлари-керак. Лекин улар бу муҳим сано-ат тармоғига етарли этибор бер-маптилар. Унинг эҳтиёжларини ў-рганишлар, аҳолига хизмат кў-рсатиш даражасини яхшилашга-қаратилган чора-тадбирлар кўри-шмайпти. Ўрта Чирчиқ район ик-кунта комитетининг қарорига му-вофиқ ташқил этилган район са-ноат комбинатига район маиший-комбинатидан турта цех, шу жум-ладан Тўйбета стандартисидан па-хта тигиш цехи берилиши керак-эди. Лекин бу цех ҳамон комбинат-иттифогига ўтказилмагач, унинг-территориясида оммавий ишлаб-чиқариш ташқил этилмаган. Юқу-ри Чирчин райо саноат комбинат-и қарамонига пахта тигиш ишлаб-чиқариш майдон, пахта оёқлаш-ти цехи шу вақтгача берилмаган.

Маҳаллий саноат корхоналарини-моддий техника тазминотида жуда-кўп камчиликлар бор. Бу эса кең-истеъмол товарлари ишлаб чиқ-аришни ривожлантиришга тўсиқ-лик қилмоқда. Бекободдаги тунука-

Тошкент област партия ком-итети енгил ва озин-оикат-саноати бўлимининг инструк-тори.

ФАН ОЛАМИДА

ЛИТВАЛИК МАТЕМАТИК-НИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Академик Ю. В. Липинкиннинг-шоғирди, литвалик математик-Витаутас Статулявичюс лимит-ли теоремалар деб аталадиган-соҳада сифат жиҳатидан янги-тадқиқот методларини ишлаб-ниди. Унинг иши эҳтимоллик-назариясининг муҳим соҳасини-ўрганишда олтимал натижалар-олишти нжон берди.

В. Статулявичюс чиқарган-хулосалар эҳтимолликлар наза-ринининг татбиқ этилиш до-расини анчагина кенгайтириб,-оммавий хизмат кўрсатиш наза-ринисин, тасодифий процесслар-статистикаси, информация наза-ринисининг бундан бўёнги ишлаб-ниқилишида катта роль ўйнай-пти.

Математик Ўз тадқиқотлари-нинг якулиларини докторлик дис-сертациясида баён қилиб, ун-Вильнюс университетига, му-наффақият билан ёқлади, деб-хабар беради ТАСС мухбири-Ригадан.

АНТРАКТИКАДАН-КЕЛТИРИЛГАН-ЭКСПОНАТЛАР

«Советская Украина» кит ов-лаш фотилиясининг илмий-группаси мамлакатимизнинг-бир қанча институтлари ва му-зейларига Антрактикада янай-диган жониворларнинг нодир-экспонатларини тоширди, деб-ТАСС мухбири. Одессдан ха-бар беради. Олимлар ит овло-чилар билан биргаликда энга-топ бўйлаб икки дунё айлана-саҳарига баравар бўлган йўлни-босиб, музлик қ

САБЗАВОТ * МАГАЗИН * ХАРИДОР

Элимизда гарқ пишиқчилик бошланди. Миришкор деҳқонларимиз тер тукиб етиштирилган турли хил сабзавот маҳсулотлари ва мева-чевадарларни шаҳар аҳолисига тезроқ етказиб бериш учун ҳаракат қилаётганлар. Ҳайси бир кўчаларга борамиз, маъмурият ва саноатчилардан хурсанд бўласиз. Мўл ҳосилли нобуд қилмай йиғиштириб олиш ва шаҳар меҳнаткашларига етказиб бериш — ҳозир асосий вазифа ҳисобланади.

Калинин ва Оржоникидзе районлари колхоз ва совхозлари шаҳар савдо ташкилотлари билан алоқани мустаҳкамламоқдалар. Бу борада пойтахтдаги Куйбисhev райишчеторининг коллективи яхши ишлар қилаётган. Аҳолига сифатли, янги сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш учун пишиқтор ҳузурида 13 кишидан иборат штаб ташкил қилинган. Штаб ходимлари сабзавот маҳсулотларини колхоз ва совхозлардан ўз вақтида келтириб, уларнинг ҳилга алоҳида эътибор беришмоқда. Улар автомашиналарида дала-ларга чиқиб пайкаллаб сабзавот маҳсулотларини келтириб, магазинларда сотмоқдалар. Деярлик ҳар кунини топила-тоина сабзавот маҳсулотлари шаҳар аҳолига етказиб берилаётган.

Пушкин кўчаси, Луначарский шоссе, кабель заводи территорияси ва бошқа жойларда ташкил этилган янги типда қурилган 13 та магазин бутун ёзда давомда аҳолига ҳў мева, сабзавот маҳсулотлари сотиш иши билан шуғулланади. Эртанинги жойларда қўшимча равишда яна 13 та сабзавот дўконини очилади. Шундай магазинлардан 8 таси ҳозирги кунда Оқлобозори территориясида ишлаб турибди. Шунингдек озиқ-овқат магазинлари ҳузурида ҳам сабзавот билан савдо қилувчи бўлишмоқда.

Дўкон қуриб, уларни фойдаланишга топшириш, бу ишнинг бошланиши, — дейди райишчетор директор Зокор Хусанов, — ҳамма гап ана шу дўконларга даладан янгиликлар олиш билан маҳсулотларни етказиб беришда. Шу маъ-

сда бизда махсус штаб ташкил қилинган. Штаб аъзолари «Қорасув» совхозини, Калинин районидаги Ильич номи, Соҳиб Раҳимов номи, Оржоникидзе районидаги Ленин номи, «Қизил Ўзбекистон» колхозини деҳқонлар билан яқиндан алоқа ўрнатганлар. Бу ҳўжалардан дўконларга узлуksиз маҳсулот келди турибди.

Баъзи савдо ташкилотлари сабзавотни ташиб келтириш, пунктга тушириб улар тайёрлаш вақтида маҳсулот сифатининг бузилишига йўл қўядилар.

Албатта бундай сабзавотнинг бозори касот бўлади. Сабзавот тўғридан-тўғри даладан ўзла-магизинга келтириб туширилса-чи, бундай маҳсулотни албатта харидорлар мамнунилик билан сотиб оладилар. Ҳам колхозга, ҳам савдо ташкилотига, ҳам харидорларга фойда! Биз ишни ана шу зайдда ташкил этиш учун бир қанча тадбирларни кўрмоқдамиз.

Биринчи квартал натижалари қувонарли. Пландан ташқари 900 минг сўмлик маҳсулот савдо қилинди. Шу тўғрйли коллективимиз Ўзбекистон ССР Савдо министрига ҳамда республика савдо ходимлари касаба союзининг иккинчи даражаси пул мукофотини олишга сазовор бўлди. Шунингдек, бир йўла 3900 сўмлик пул мукофоти ҳам берилди.

Ҳозирги кунда сабзавот маҳсулотлари билан савдо қилишнинг намунали йўлга қўйган жуда кўп озиқ-овқат магазинларини санаб ўтиш мумкин. М. Ўс-

монова, С. Аверкиев, З. Рихсиев сингари ўртоқлар мудирлик қилётган 14, 38, 52-магазинлар шулар жумласидир. Бу магазинларда даладан янгиликлар олиб келтирилган маҳсулотларни кўлай жойларга савлаш, намунали савдо қилиш учун барча шарт-шароитлар бор.

Райишчетор ходимлари, сотувчилар харидорларнинг талаб ва эҳтиёжларини ўрғинишга алоҳида эътибор берадилар. Яқинда бир қатор магазинларда харидорларнинг конференцияси ўтказилди. Конференцияда кўпгина харидорлар сўзга чиқиб, савдо-сотиқни, аниқса янги сабзавот маҳсулотлари билан савдо қилишни ташкил этиш юзасидан уларнинг қимматли фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар. Ана шу фикрлар асосида сабзавот билан савдо қилиш ишлари яқинда яхшилашга қаратилган баъзи тадбирлар қўрилди. Жумладан харидорлар конференцияси, қатнашчиларнинг тақдирлари буюми райишчеторда ёзи сабзавот маҳсулотларини намунали савдо қилиш юзасидан конкурс эълон қилинди. Конкурсда қатнашиб гўлиб чиққан магазин ходимлари 50 сўмдан тортиб 100 сўмгача пул билан мукофотланадилар.

Ҳозир қайси бир сабзавот дўконига, озиқ-овқат магазинига бормасиз, ёз познелматини сабзавот, помидор ва бошқа маҳсулотлар билан савдо қилётган қанчон сотувчиларни учратасиз. Улар аҳолини мамнуни этиш йўлида куч-гайратларини аяматирлар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ФУТБОЛ КУЧЛАР ТЕНГ КЕЛДИ

Тошкентнинг «Пахтакор» футболчилари ўтган пайшанба кўни Москвада «Спартак» командаси билан мамлакат биринчилиги мусобақасини ўтказди. Ўйнинг иккинчи минутада москвичлар ярим ҳимоясиз Амбаркуловни Пшеничкинов дарвозасига тўп киритиб, ҳисобини очди. 27 ёшга тулган кўнани гол билан нишонлаган бу футболчини шериклари қизгин табриқлашди. Ўйнинг иккинчи бўлимида пахтакорчилар ҳужумини

кучайтиришди. Команда капитани Э. Абдураҳимов ушанган охирида берган тўпни В. Бентонев 61-минутада рақиб дарвозасига киритиб, ҳисобини тенглаштирди.

«Пахтакор» сафардан атиги бир очко олиб қайтди.

22 июнда «А» класс иккинчи гуруҳидаги командаларнинг ҳам учрашувлари бўлиб ўтди. Омск шаҳрида ўйнаган «Политотдел» футболчилари бир очко олдилар.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

ТОЖИКИСТОНДА... «БАҲОР»

Тожикистонга икки марта «Баҳор» келди. Биринчи баҳор март ойларига бўлса, иккинчиси... севишли рақосамиз СССР халқ артисти Мунарама Туртубоева бошчилигидаги «Баҳор» ансамбли Тожикистон пойтахтига йўл олди. Шўх рақслар яратиб, томонабиллар дилини ҳушнуд этувчи бу ансамбль аъзолари қардош тожик дўстларга ундаи ортиқ концерт қўйиб беришди.

Ансамбль Ленинобод, Конибодом, Исфара, Нов, Ўратена, шаҳарларда бўлиб, уларнинг санъатларини намойиш қилишди. «Баҳор» программасида украин, белорусс, қозоқ, ўзбек, тожик халқларининг қўшиқ ва ўйинлари бор. Бундан ташқари ансамбль чет эл халқларининг рақсларини ҳам икром этишди.

«Баҳор» коллективни қардош Тожикистондан қайтган Фаргона, Қўқон, Андижон шаҳарларида боради, пахтакорларга хизмат қилади. 50 кўнлик сафардан кейин улар яна Тошкентга қайтиб келишди.

МУНОСИБ ТУҲФА

Серкўеб республикамизда ҳозирги замон илм-фаннинг деярлик ҳамма соҳалари барқ уриб ривожланмоқда. Ўзбекистоннинг олим ва фозиллари халқ ҳўжаларини учун зарур бўлган проблемалар устида самара-

ли илмий тадқиқотларни олиб бориб, Ватан фанини ривожлатиришда самарали ҳисса қўшмоқда.

Бу соҳадаги муваффақиятлар юбилей йилида, аниқса, самарали бўлади. 1967 йил бошидан бери диссертация ёзиб 13 киши фан доктори, 100 киши фан кандидати илмий даражасини олди.

Республика фанлар академияси институтларида Улуғ Октябрьнинг 50 йиллиги ишпо-ланадиган кўнгага умуман 250 киши турли фан соҳалари бўйича кандидатлиги, 28 киши докторлик диссертацияни ёқлади. Бу республика илмий жамоатчилигининг улуғ байрамга муносиб туҳфаси бўлади.

ЎЗБЕК КУЙЛАРИ АҚШ ДА ЯНГРАЙДИ

Ўзбек халқининг санъат вакилларида бир гуруҳни Америка Қўшма Штатларига бориб, икки ярим ойга яқин ўзбек халқининг қўй ва қўшиқларини намойиш қилдилар. Ёш талантлар программаси жуда кенг тузилган бўлиб, асосий ўзбек куйларидан, жозибали қўшиқлардан, миллий рақслардан иборат.

Америкага бориб, ўзбек халқининг миллий санъатини намойиш қилишда Ўзбекистон ССР халқ артисти Ботир Зокиров ўзбек куйларидан ташқари шарқ халқларининг қўшиқлари билан ўз санъатини намойиш қилди.

Сафарга чиқувчилар орасида Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлардан Рашида Шарипова, Раъно Ишмонова, Қарамон Дадаев ва бошқа санъаткорлар бор. Шўх ўйинлар билан ишчиларнинг олдига сазовар бўлаётган солистлардан Эркин Хўжаева, Дилбар Каримова, Гузари Нуриддинова, Нигора Ганиева каби рақосаларимиз ҳам океанининг нариги ёнига сафарга боришди.

Шунингдек, санъаткорларимиз Монреалдаги «ЭКСПО-67» жаҳон выставкасига боришди. Рақоса Неля Баширова ва доирачи Носир Қосимовлар жаҳон выставкасида ўзбек санъатини намойиш қилишди.

СПОРТ ИШКИБОЗЛАРИ. БИЛАСИЗМИ?

Атоқли инглиз шоири Жон Нолль Гордон Байрон ўз замонасининг машҳур сузувчиси бўлган. 1810 йил майда у кентлиги 7,5 километр келадиган Дарденел бўғозидан сузиб ўтган. Бунинг устига бўғоз суви тез оқиб билан акралаб туради. Байрон барча қийинчиликларни жасура-на ёниб, Кичик Осиё қирғоғига етиб келган.

Л. Н. Толстой етими ёшдалигида конки учли спорт буйича Ясная Полянага келган ёшлар билан мусобақалашиб, муваффақиятга эришган. Ёзувчи 60 дан ошганда 1896 йилда Москвадан Тулагага бўлган 200 километр масофани 6 кун ичида босиб ўтган, ундан кейин эса Ясная Полянадан пиеда Калугага борган.

Буюк файласуф ва математик Пифагор кўнлича атлетика мусобақаларида қатнашган. Олимпиада ўйинларида у муштлаш ишгада гўлиб чиққани учун икки марта лавр чамбареги билан мукофотланган.

Жаҳонга машҳур рус олими физиолог, академик И. П. Павлов ўз ҳаётининг деярлик сўнги кўнларига ҳам мунтазам равишда городки билан шуғулланган.

МАТБУОТ ТАРҚАТИШ—ЖОНАЖОН ИШИМИЗ

Дохиримиз В. И. Ленин ёш Совет давлатининг жуда мўҳим ишлари билан банд бўлишига қарамай, матбуот билан шахсан ўзи шуғулланарди. Партиямиз маъ